

Erasmus Policy Statement 2021-2027 **Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem**

Podpora rozvoje internacionálního prostředí na Univerzitě Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem (dále jen UJEP) patří v souladu se Statusem UJEP mezi základní poslání univerzity a je obsažena ve všech stávajících strategických dokumentech UJEP, kterými jsou Strategie UJEP na léta 2010-2020, Dlouhodobý záměr na léta 2016-2020 a Strategická opatření na podporu internacionalizace na léta 2020-2023, a jejichž aktualizace je v současné době připravována i na další desetileté období (zejména Strategický záměr UJEP 21+). Internacionalizací se mají na mysli všechny postupy, opatření a aktivity, které směřují k posílení mezinárodního rozměru univerzity v oblasti studia, vědecké, výzkumné, umělecké a další tvůrčí činnosti. Internacionalizace se stala jejich nedílnou součástí a přispívá tak ke zvyšování kvality činností univerzity a k jejímu rozvoji. Ve všech oblastech mezinárodní spolupráce vychází UJEP z obecně platných principů (např. transparentnost, průkaznost, otevřenost apod.), které korespondují s pravidly evropských programů.

UJEP je držitelem oprávnění k participaci v programu Erasmus již více než 20 let a studentské i zaměstnanecké mobility v programu Erasmus realizuje nepřetržitě od akademického roku 1999/2000. Využívá všechny typy nabízených mobilit a zkušenosti má i s vysíláním studentů pocházejících ze znevýhodněného socio-ekonomického prostředí, absolventů na praktické stáže či s přijímáním odborníků z praxe na výukové pobyty. Od roku 2015 je také zapojena již několikátým projektem do mezinárodní kreditové mobility Erasmus. Každý rok je UJEP zapojena i do dalších projektů mezinárodní spolupráce v oblasti vzdělávacích a dalších programů.

Základní i dílčí principy mobilit v programu Erasmus+ jsou zpracovány do všech činností UJEP, kterých se dotýkají, a jsou ošetřeny vnitřní normou, kterou je Směrnice rektora k organizaci mezinárodních mobilit na UJEP (dále jen Směrnice). Směrnice zahrnuje všechny dílčí aktivity související s organizací mobilit od zapojených osob a jejich rolí, přes uzavírání meziinstitucionálních smluv, správu finančních prostředků, výběrová řízení, dokumentaci mobilit, uznávání až po evidenci mobilit. Směrnice projde na začátku nového programového období 2021-2027 revizí a bude aktualizována tak, aby byl zajištěn soulad s principy programu Erasmus+ s ohledem na nové priority a další změny v novém programovém období.

Implementace programu Erasmus+ je zajišťována institucionálním koordinátorem programu Erasmus+ a oddělením pro vnější vztahy, které řídí prorektor pro vnější vztahy. Na každé fakultě UJEP působí proděkan, který má v kompetenci vnější vztahy a fakultní koordinátor, kteří se podílejí na implementaci programu Erasmus+ na fakultní úrovni. Realizace mobilit a dalších aktivit v rámci mezinárodní spolupráce vyžaduje zapojení i dalších oddělení či jiných útvarů na UJEP, jako je např. studijní oddělení, ekonomický a zaměstnanecký odbor, centrum informatiky, poradenské centrum či správa kolejí a menz. Výraznou pomocí zejména v oblasti podpory zahraničních studentů a zaměstnanců vysokých škol je pak dobrovolnický spolek Erasmus Student Network Ústí nad Labem (dále jen ESN Usti).

UJEP v současné době spolupracuje na základě všeobecných smluv o spolupráci či meziinstitucionálních smluv v programu Erasmus+ s více než 310 zahraničními vysokými školami v téměř 40 zemích světa. V rámci smluv o všeobecné spolupráci, které má UJEP v současné době uzavřené s 41 partnery v 15 zemích, je cílem UJEP navázat spolupráci s dalšími zahraničními vysokými školami v Evropě, Spojených státech amerických a Číně. Přejít do dalšího sedmiletého období programu Erasmus+ pak bude příležitostí k revizi všech v současné době uzavřených meziinstitucionálních smluv, zhodnocení vzájemné spolupráce a obnovení těch, které přinášejí geografickou rozmanitost, co možná největší podobnost studijních programů a předpokládá se jejich alespoň částečné naplňování.

V oblasti studentských mobilit zaznamenává UJEP v posledních letech značný pokles, který je způsoben i objektivními faktory jako snížení celkového počtu studentů UJEP v důsledku demografického vývoje v České republice a relativní nárůst studentů v kombinované formě studia. Cílem UJEP v této oblasti je proto zaměřit se na kvalitu vysílaných studentů či absolventů. K jejímu dosažení přispějí za účelem lepší jazykové vybavenosti studentů a absolventů vybraných k výjezdům intenzivní kurzy angličtiny, němčiny a španělštiny, výuka jazyků formou vrstevnického učení (tzv. peer program) či soutěže v prezentaci odborných prací studentů v cizím jazyce. K lepší připravenosti vysílaných studentů a absolventů přispěje i předvýjezdový kurz, jehož cílem je připravit studenty na pobyt v odlišném prostředí, na odloučení od rodiny a přátel a napomoci tak hladšímu průběhu jejich aklimatizace. UJEP bude podporovat výjezdy studentů a absolventů všech typů i forem studia. Přednost bude dáвана studentským mobilitám před absolventskými a výjezdům studentů v doktorských studijních programech před ostatními typy studia. Na podporu studentských mobilit bude snahou UJEP zavést individuální studijní plán podmíněný absolvováním zahraničního pobytu za účelem snížení obav vyjíždějících studentů z prodloužení studia či uznávat zahraniční praktické stáže studentů v bakalářském stupni učitelství na zahraniční základní či střední škole en bloc jako všechny typy praxí a přípravných a reflektivních seminářů v bakalářském stupni studia. V případě, že to pravidla dovolí, bude cílem UJEP za účelem umožnění zahraniční mobility i studentům, kteří z různých důvodů nemohou vyjet na semestrální pobyt, realizovat i krátkodobé studijní pobyty či mobility tzv. blended formou, tedy kombinací prezenční a distanční formy výuky. Snahou UJEP bude také zavést u nově akreditovaných nebo radou pro vnitřní hodnocení schvalovaných magisterských studijních programů předmět internacionalizace, který by spočíval v povinném výjezdu studenta na zahraniční vysokou školu s tím, že jeho absolvování by mohlo být podmíněno i jinak, vždy by však mělo mezinárodní přesah, či zavést zahraniční mobilitu jako součást studijních plánů vybraných bakalářských a magisterských studijních programů. I nadále chce UJEP pokračovat v podpoře studentských mobilit různými formami finanční bonifikace. Záměrem UJEP je i další usnadnění agendy studentům a absolventům spojené s výjezdem v podobě zajištění ubytování, dopravy apod., které však bude závislé na personálních možnostech fakult a oddělení pro vnější vztahy, a prostřednictvím tzv. tutorů výjezdů, tj. absolventů mobilit, kteří by se na přípravě nově vysílaných studentů podíleli předáním svých zkušeností. Společné vedení dizertační práce odborníkem UJEP a zahraničním odborníkem by mohlo podpořit výjezdy studentů doktorských studijních programů.

Situace v oblasti zaměstnaneckých outgoingových mobilit je dlouhodobě stabilní. Cílem je udržet počty mobilit, případně je i navýšit a umožnit tak získat zahraniční zkušenost výukovým pobytem či školením v zahraničí většímu počtu zaměstnanců UJEP. Na podporu mobilit akademických pracovníků je povinnost výjezdu na výukový pobyt nebo školení alespoň jednou za pět let začleněna do jejich kariérního plánu či jsou zaměstnanci, kteří realizují zahraniční mobilitu, finančně ohodnocováni.

V oblasti incomingových mobilit je cílem UJEP navyšovat počty příjíždějících studentů za účelem studia či praxe a zaměstnanců za účelem výuky či školení. Za účelem navýšení těchto mobilit se bude UJEP snažit intenzivněji a systematictěji propagovat UJEP v zahraničí jak v rámci jednotlivých mobilit, tak na zahraničních veletrzích a výstavách, a to na základě propracovanějších propagačních materiálů jako např. powerpointové prezentace či videoprezentace. Cílem UJEP je zúčastnit se každoročně prezenčně třech studentských veletrhů, jednoho v západní Evropě, jednoho ve východní Evropě a jednoho na Slovensku, a distančně formou prezentace v katalogu alespoň dvou zahraničních veletrhů. V rámci uvedených materiálů budou za účelem náboru zahraničních studentů do degree studia propagovány i studijní programy UJEP realizované v cizím jazyce. K navyšování počtu zahraničních studentů na UJEP chce univerzita dále přispět nejen rozšiřující se nabídkou cizojazyčně vyučovaných studijních programů a kurzů v cizím jazyce, zahrnující i e-learningové opory, ale také vytvářením logicky uskupených celků vztahujících se k určité oborové problematice s větším kreditovým ohodnocením. Za účelem snazšího fungování v českém prostředí bude UJEP nadále nabízet zahraničním studentům kreditově ohodnocené jazykové kurzy českého jazyka. Realizovány jsou dlouhodobě i kurzy českého jazyka pro cizince za účelem možnosti jejich dalšího studia ve studijních programech vysokých škol vyučovaných

v českém jazyce. Za účelem usnadnění vízové procedury zahraničním studentům je UJEP zapojena do programu MŠMT a MZV Režim student. K vyšší míře integrace zahraničních studentů do akademického života UJEP, ale i do místního prostředí, přispívají tzv. buddies ESN Usti, kteří jsou v kontaktu se zahraničními studenty ještě před jejich příjezdem do České republiky a v průběhu jejich pobytu na UJEP jsou jejich průvodci. ESN Usti pořádá pro zahraniční studenty před zahájením výuky, ale i v průběhu celého akademického roku velké množství kulturních, sportovních či společenských akcí, kterých se účastní i místní studenti. Integrace zahraničních studentů v místním prostředí je důležitá i pro místní magistrát, který pořádá každý semestr pro nově přijíždějící zahraniční studenty uvítací seminář za účasti zástupců Poradny pro integraci. V pořádání všech akcí na podporu integrace zahraničních studentů bude UJEP i nadále pokračovat. V závislosti na případném personálním posílení by mohlo být v budoucnu vytvořeno i tzv. welcome centre, které by zahraničním studentům a akademickým pracovníkům poskytovalo komplexnější pomoc zahrnující i nabídnutí vhodné struktury studia, nalezení ubytování apod.

V souladu se Strategickým záměrem UJEP je snahou univerzity také intenzivněji zapojovat jednotlivá pracoviště do přípravy a realizace společných studijních programů. V současné době je UJEP zapojena do dvou společných studijních programů zakončených dvojím diplomem. Cílem UJEP v této oblasti je zapojení se minimálně do pěti tzv. double degree studijních programů.

Součástí internacionalizace je i přetváření domácího prostředí (tzv. internationalisation at home). Důvodem této přeměny není jen realizace outgoingových a incomingových mobilit, která si žádá nabízet cizojazyčně vyučované kurzy a umožnit účastníkům mobilit fungovat v neznámém jazykově odlišném prostředí, ale i snaha umožnit studentům, kteří se mobilit nemohou z jakýchkoliv důvodů účastnit, posílit v domácím prostředí tzv. soft skills, mezi které patří komunikační dovednosti, zvědavost, tolerance, empatie či umění řešit problémy, tj. vlastnosti, jejichž rozvoji zkušenost se zahraniční mobilitou výrazně napomáhá. To představuje zavádění prvků internacionalizace do vlastních studijních programů. Snahou UJEP bude tedy v rámci vybraných studijních oborů zavést pro všechny základní teoretické studijní předměty profilujícího základu v základní studijní literatuře povinně alespoň dva tituly v cizím jazyce a dále pak povinnost absolvovat vyjma předmětu cizí jazyk alespoň jeden předmět v cizím jazyce. Předpokladem absolvování části studia v cizím jazyce a snazší orientaci zahraničních studentů na UJEP je i vytvoření podmínek pro zlepšování jazykových kompetencí akademických pracovníků i ostatních technicko-hospodářských zaměstnanců, kteří se zahraničními návštěvníky přicházejí do kontaktu.

Všechna uvedená opatření na podporu internacionalizace podporují kvalitu vzdělávání, jeho orientaci na budoucí potřeby evropské společnosti, přispívají k rozvoji klíčových kompetencí nezbytných pro osobní naplnění a rozvoj, zaměstnatelnost či sociální inkluzi, napomáhají digitálnímu vzdělávání, povzbuzují evropskou dimenzi výuky a podílí se tak na rozvoji a modernizaci UJEP a přispívají k budování evropského vzdělávacího prostoru.

V průběhu další fáze vzdělávacích programů EU by se UJEP chtěla zapojit do všech akcí nabízených programem Erasmus+.

Nejvýznamnější pro UJEP je klíčová akce 1 zaměřená na mobility. Za účelem nabídnout všem svým studentům a zaměstnancům příležitost vyjet studovat, pracovat, vyučovat nebo se školit v některé z programových zemí, a naopak umožnit zahraničním uchazečům působit na UJEP, plánuje UJEP zapojení do programu Erasmus+ v rámci každé výzvy. Na základě požadavků fakult bude UJEP usilovat i o další projekty mezinárodní kreditové mobility, která umožní prohloubit partnerské vztahy a realizovat vzájemné výměny studentů a zaměstnanců i s institucemi mimo programové země. Na základě daných institucionálních postupů budou podávány návrhy mobilitních projektů centrálně prostřednictvím oddělení pro vnější vztahy, které pak zajišťuje v souladu s platnými vnitřními normami a ve spolupráci s fakultami, které metodicky vede, veškeré záležitosti týkající se vysílání a přijímání

studentů/absolventů a zaměstnanců a dohlíží nad implementací základních i dílčích principů popsaných v listině opravňující k participaci v programu Erasmus+.

V rámci klíčové akce 2 zaměřené na spolupráci organizací a institucí bude prioritou UJEP zapojit se do projektů partnerství pro spolupráci a výměnu postupů. UJEP je nicméně otevřena i spolupráci se zahraničními institucemi v rámci všech dalších aktivit nabízených programem Erasmus+ v dalším programovém období v oblastech společného zájmu dle aktuálních možností. Participace UJEP v těchto projektech bude vycházet z iniciativy fakult a dalších pracovišť UJEP, jejichž pracovníci budou řešiteli příslušných projektů, oddělení pro vnější vztahy bude zastávat v těchto projektech funkci projektového servisu. U projektů, které budou společným zájmem všech součástí UJEP, bude projekt řízen centralizovaně předem stanoveným pracovištěm.

Jak realizace zahraničních mobilit, která neustále nutí UJEP rozšiřovat nabídku cizojazyčně vyučovaných studijních programů či kurzů a zlepšovat podmínky a vybavenost vysílaných i přijímaných účastníků mobilit, tak zapojení UJEP do dalších mezinárodních vzdělávacích projektů, které kvalitativně obohacuje výuku a podílí se na zvyšování kvalifikace akademických pracovníků, posiluje mezinárodní význam UJEP a roli univerzity v oblasti internacionalizace a výraznou měrou přispívá k vytváření internacionálního prostředí na UJEP, což je jedním z cílů institucionální strategie UJEP.

Zahraniční mobilita studentů i zaměstnanců i jejich participace ve vzdělávacích projektech s mezinárodní účastí významně ovlivňuje jednotlivé účastníky a tím i rozvoj UJEP v oblasti internacionalizace a přispívá tak i k její celkové modernizaci.

Studenti si studiem v zahraničí rozšiřují své odborné znalosti, poznávají jiné vzdělávací systémy a nové vyučovací metody. Pracovními stážemi v zahraničí si studenti prohlubují své odborné znalosti a dovednosti a uplatňují teoretické znalosti získané studiem v praxi. Pobyty v zahraničí zlepšují jazykové a komunikační dovednosti, zvědavost, toleranci, empatii či umění řešit problémy, účastníci se seznamují s jinými kulturami, což vytváří předpoklady pro porozumění sociálním, kulturním, ekonomickým a dalším odlišnostem mezi zeměmi. To vše značně přispívá k osobnímu růstu studentů a zvyšuje jejich hodnotu a konkurenceschopnost na trhu práce. Účastí zaměstnanců na zahraničních mobilitách a různých mezinárodních akcích dochází k rozšiřování jejich profesních kontaktů a získání nových informací a materiálů v oboru, v případě výukových pobytů se seznamují s novými vyučovacími metodami, které po návratu využívají ve své pedagogické činnosti, čímž zkvalitňují výuku na UJEP. Zahraničními aktivitami dochází k prohlubování spolupráce i v oblasti vědy a výzkumu, obohacování profesního životopisu a zvyšování kvalifikace akademických pracovníků v rámci habilitačních a profesorských jmenovacích řízení. Zaměstnanci motivují studenty UJEP k zahraničním výjezdům a participaci na společných projektech a zahraniční studenty ke studiu na UJEP. Účast zaměstnanců na školeních vede k získání nových poznatků v oboru, které jsou aplikovány do pracovních činností a řízení jednotlivých oddělení UJEP, napomáhá k realizaci studentských praxí v hostitelských organizacích či výukových pobytů odborníků z praxe na UJEP, zvyšuje jejich kvalifikaci a zlepšuje uplatnění na trhu práce. Studium zahraničních studentů na UJEP a přednášky zahraničních akademických pracovníků i odborníků z praxe napomáhají vytvářet multikulturní prostředí na UJEP a spolu s dalšími nástroji zavádějícími prvky internacionalizace do studijních programů UJEP tak budou ovlivňovat i ty členy akademické obce, kteří se zahraničních mobilit přímo neúčastní.

K zajištění správné implementace základních a dílčích principů programu Erasmus+ v oblasti organizace mobilit napomáhá Směrnice rektora k organizaci mezinárodních mobilit na UJEP, která popisuje všechny procesní požadavky, role osob zapojených do organizace mobilit i finanční otázky. Směrnice vznikla s přispěním všech součástí UJEP, kterých se problematika zahraničních mobilit dotýká, a v rámci připomínkovacího řízení prošla i právním oddělením a oddělením interního auditu. Všechny aspekty zahraničních studentských i zaměstnaneckých mobilit, jak outgoingových, tak incomingových, implementace jejich pravidel v prostředí UJEP i opatření na jejich podporu jsou pravidelně a podrobně

kontrolovány a hodnoceny v rámci porad oddělení pro vnější vztahy s fakultními koordinátory a jakékoliv problémy či nejasnosti jsou operativně řešeny. Organizace zahraničních mobilit a dodržování některých dílčích pravidel programu Erasmus+ prochází v pravidelných periodách také interním auditem. Ve snaze zjistit důvody poklesu zájmu a další překážky bránící studentům absolvovat zahraniční mobilitu realizuje dále UJEP různá dotazníková šetření.

Z pohledu zajištění kvalitativního přínosu zahraničních mobilit pokládá UJEP za stěžejní zajistit studentům a zaměstnancům vysílaným za účelem studijních a výukových pobytů dostatečný počet partnerských vysokých škol poskytujících kvalitní studijní/výukové, ale i mimoškolní zázemí, který bude zajišťovat oborovou i geografickou rozmanitost, ale zejména podobnost studijních programů. Za účelem kvalitnější přípravy vysílaných studentů zavedla UJEP pro vybrané účastníky mobilit intenzivní jazykové kurzy a kurzy na posílení resilience a krizovou komunikaci. Kurzy anglického jazyka nabízí UJEP za účelem zlepšení jejich jazykových dovedností i svým zaměstnancům, a to jak těm, kteří plánují realizovat zahraniční mobilitu, tak i těm pracovníkům, kteří přicházejí do pravidelného kontaktu se zahraničními studenty a zaměstnanci.

Snahou UJEP je i neustále zlepšovat servis pro vysílané a přijímané účastníky mobilit, a usnadnit jim tak celou přijímací proceduru, práci s vyplňováním požadovaných dokumentů i jejich adaptaci v neznámém prostředí. Za tímto účelem zavádí UJEP průběžně různé digitalizační nástroje, které snižují administrativní zátěž účastníkům mobilit, ale i pracovníkům, kteří se na organizaci mobilit podílejí. Některé fakulty podporují své studenty, kteří splní v rámci zahraničních mobilit všechny studijní požadavky, i motivačními stipendii. Pro zahraniční studenty pořádá UJEP ve spolupráci se spolkem Erasmus Student Network Ústí nad Labem (dále jen ESN Usti) uvítací semináře, v rámci kterých jim jsou předávány všechny důležité informace týkající se jejich pobytu na UJEP. Členové ESN Usti jsou se zahraničními studenty v kontaktu ještě před jejich příjezdem do České republiky, po celou dobu jejich pobytu na UJEP jsou jim nápomocni a v průběhu semestru pro ně organizují různé společenské akce. Všem zahraničním studentům nabízí a v případě zájmu zajišťuje UJEP ubytování na univerzitních kolejích. Ubytování na univerzitních kolejích zprostředkovává UJEP i zaměstnancům zahraničních vysokých škol, kteří přijíždí učit či školit se na UJEP a projeví o to zájem. Pozvaným účastníkům mobilit s vízovou povinností poskytuje prostřednictvím webových stránek příslušné informace a vystavuje jim dokumenty potřebné k získání víz. Studentům přijatým v rámci programu Erasmus+ vyplácí UJEP i ubytovací stipendium. Všem zahraničním studentům je také po příjezdu vystaven průkaz studenta, který jim umožní dostat se do všech prostor univerzity a zajistit si zlevněnou jízdenku MHD. Zahraniční studenti jsou také zváni na schůzku se zástupci Magistrátu města Ústí nad Labem, v rámci které jsou seznamováni s různými akcemi pořádanými městem a pracovníky Poradny pro integraci i s fungováním této organizace, která je jim v případě potřeby k dispozici a která také pro občany z jiných zemí pořádá různé akce napomáhající integraci cizinců v místním prostředí. V případě personálního posílení fakult a oddělení pro vnější vztahy by UJEP chtěla zdokonalit svůj servis vysílaným účastníkům mobilit v podobě zajištění ubytování, dopravy apod. a přijíždějícím návštěvníkům vybudování centra, které by poskytovalo komplexnější služby (welcome centrum). Všem účastníkům mobilit jsou na fakultách i rektorátu k dispozici pracovníci, na které se v případě jakýchkoliv dotazů k zahraničním mobilitám mohou prostřednictvím e-mailové korespondence, telefonicky či v rámci osobní návštěvy obrátit.

V rámci šíření informovanosti o možné projektové spolupráci v programu Erasmus+ bude stejně jako v předchozí fázi tohoto programu uspořádán pro zaměstnance UJEP informační seminář, na kterém budou účastníci seznámeni se strukturou programu Erasmus+ 2021-2027 a s jeho klíčovými akcemi i jednotlivými aktivitami. Za stejným účelem bude vydán i informační leták, který bude distribuován na jednotlivá pracoviště rektorátu a fakulty. O projektové spolupráci v programu Erasmus+, jakož i o jednotlivých výzvách k podávání projektů budou informováni i proděkaní pro vnější/zahraniční vztahy a fakultní koordinátoři prostřednictvím pravidelných porad prorektora a dále pak oddělením pro vnější vztahy.